

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/172/147/95

POLACY O KONFLIKCIE W BOŚNI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wojna w Bośni jest od czterech lat jednym z głównych tematów absorbujących polityków i opinię publiczną wielu krajów. Tło i przebieg tego konfliktu, jego meandry wojskowe i polityczne wskrzesiły stare dyskusje, których wspólnym mianownikiem jest zagadnienie ładu politycznego i moralnego w Europie.

Na skutek ostrzału artylerii serbskiej 28 sierpnia w centrum Sarajewa zginęło lub zostało rannych ponad 100 osób. W dwa dni później (30 sierpnia) rozpoczęły się trwające od ponad dwóch tygodni ataki wojsk NATO na pozycje i obiekty wojskowe bośniackich Serbów. Problem wojny na Bałkanach powracający na pierwsze strony gazet był jednym z tematów sondażu zrealizowanego w pierwszych dniach września¹. Pytania dotyczyły między innymi ważnej - w obliczu naszych starań o wejście do NATO - kwestii uczestniczenia polskich żołnierzy we wspólnych misjach wojskowych.

Respondenci zapytani wprost, czy postrzegają konflikt bałkański jako istotny, odpowiedzieli w większości (66%) twierdząco.

		CBOS
CZY, PANA(I) ZDANIEM, WOJNA W BOŚNI, OGÓLNIE RZECZ BIORĄC, JEST UWAŻANA PRZEZ ZWYKŁYCH LUDZI W POLSCE ZA SPRAWĘ:		
- zdecydowanie ważną	21%	
- raczej ważną	45%	
- raczej nieważną	19%	
- zdecydowanie nieważną	3%	
Trudno powiedzieć	12%	

Tylko co piąty badany wyraził odmienną opinię, kierując się prawdopodobnie przekonaniem, że na tle innych problemów nękających mieszkańców naszego kraju wojna w Bośni nie jest sprawą ważną.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (64) zrealizowano w dniach 1-4 września '95 na 1150-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju.

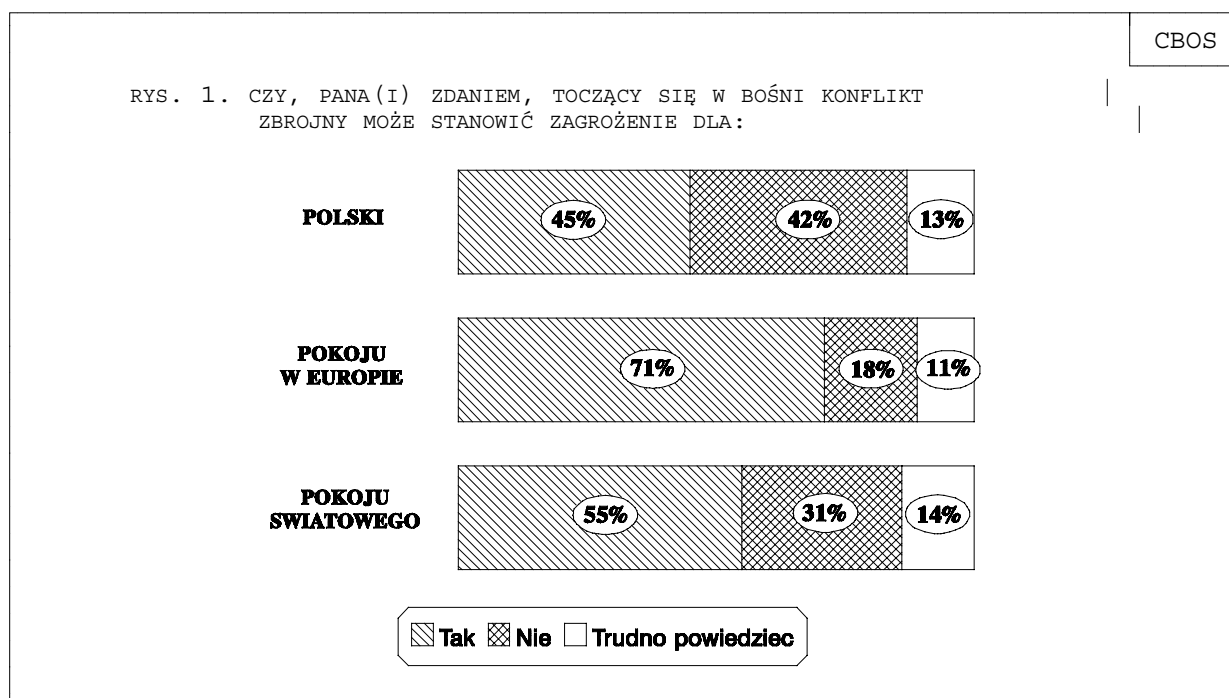
Jak widać, wydarzenia, o których mowa - podobnie jak wcześniej konflikt w Czeczenii - najwyraźniej poruszyły społeczeństwo, chociaż, jak wynika z danych zawartych w tabeli 1, Polacy częściej interesują się problemami krajowymi i rozmawiają o nich niż o tym, co się dzieje na świecie. Wojna jest jednak, biorąc pod uwagę nasze doświadczenia historyczne, przypadkiem wyjątkowym.

Tabela 1

w procentach

Czy zdarza się Panu(i) rozmawiać ze znajomymi o:	Wskazania respondentów		
	Często	Rzadko	Nigdy
- tym, co się dzieje w kraju	42	44	14
- tym, co się dzieje na świecie	32	52	16

Ponad połowa badanych uznała, że wydarzenia na Bałkanach są zagrożeniem dla pokoju światowego, a zdecydowana większość (71%) - że stwarzają niebezpieczeństwo dla pokoju w Europie. Opinie ankietowanych o tym, czy konflikt zbrojny w Bośni może stanowić zagrożenie również dla naszego kraju, są podzielone. Osoby młode (do 34 roku życia), legitymujące się wyższym wykształceniem oraz osiągające najwyższe dochody częściej niż inni uważają, że nie stanowi on niebezpieczeństwa dla Polski, natomiast przeciwnego zdania są badani w wieku 45-64 lata, z wykształceniem podstawowym, o najniższych dochodach.

Warto w tym miejscu przypomnieć, jak na początku tego roku Polacy oceniali pod kątem zagrożenia wojennego konflikt w Czeczenii².

Tabela 2

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, toczący się w Czeczenii konflikt zbrojny może stanowić zagrożenie dla:	Wskazania respondentów		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
- Polski	58	28	14
- pokoju w Europie	63	25	12
- pokoju światowego	51	35	14

N=1128

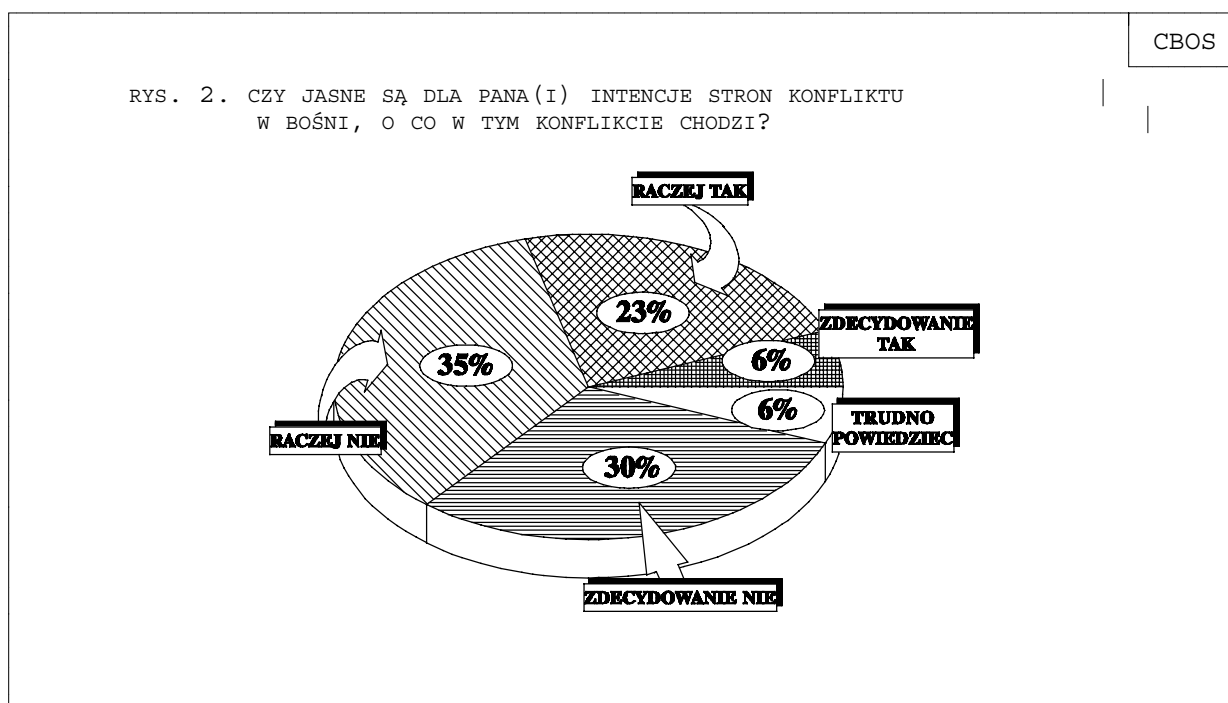
Przekonanie, że wojna rosyjsko-czeczeńska może stanowić zagrożenie dla pokoju w Europie wyraziło wówczas blisko dwie trzecie badanych, niewiele mniejsza grupa widziała w niej zagrożenie dla Polski. Na podstawie przedstawionych danych możemy wywnioskować, że zbrojna interwencja Rosji w Czeczenii przyjęta została przez opinię publiczną w Polsce jako bardziej niebezpieczna dla naszego kraju (i mniej niebezpieczna dla Europy) niż toczący się na Bałkanach konflikt między bośniackimi Serbami a muzułmanami. Powodem większego niepokoju był prawdopodobnie fakt zaangażowania się w działania wojenne naszego sąsiada - Rosji.

Znaczenie, jakie na początku września opinia publiczna w Polsce przywiązywała do wydarzeń na Bałkanach, jest - obok innych czynników - niewątpliwie związane z faktem, że po masakrze w Sarajewie i pierwszych atakach wojskowych NATO Bośnia ponownie stała się "gorącym tematem" w mass mediach. Jednocześnie daje się jednak zauważyć, że konflikt bośniacki nie wywołuje już w polskim społeczeństwie takiego wrażenia jak niegdyś. Blisko dwie piąte badanych przyjmuje informacje o toczącej się od czterech lat wojnie z coraz większą obojętnością lub w ogóle stara się nie oglądać zdjęć, jakie pokazuje telewizja. Największy odsetek "obojętnych" występuje w grupie najmłodszych respondentów (do 24 roku życia), a gwałtownie spada w grupie osób najstarszych (65 lat i więcej), dla których wojna jest osobistym doświadczeniem.

² Por. komunikat CBOS "Groźnie w Grozonym", styczeń '95.

		CBOS
OD CZASU WYBUCHU WALK W BOŚNI TELEWIZJA CZĘSTO POKAZUJE ZDJĘCIA PRZEDSTAWIAJĄCE WALKI I OFIARY, JAKIE PONOSZĄ MIESZKAŃCY TEGO KRAJU.		
CZY, PANA(I) ZDANIEM, DLA WIĘKSZOŚCI TELEWIDZÓW TE ZDJĘCIA:		
- są wstrząsające tak samo jak na początku wojny		52%
- ludzie patrzą na nie z coraz większą obojętnością		33%
- ludzie starają się wcale nie oglądać tych zdjęć		6%
Trudno powiedzieć		9%

Tylko dla ponad jednej czwartej respondentów intencje stron konfliktu w Bośni są w większym lub mniejszym stopniu jasne. Dwie trzecie ankietowanych przyznaje natomiast, że raczej nie wie lub w ogóle się nie orientuje, o co chodzi w tej wojnie.

Niewielka wiedza o racjach stron walczących w Bośni nie wiąże się jednak z dosyć rozpowszechnionym przekonaniem o małej skuteczności wysiłków organizacji międzynarodowych, podejmowanych w celu zażegnania konfliktu. Większość badanych jest zdania, że zrobiły one w tej sprawie niewiele lub wręcz nic.

		CBOS
JAK PAN(I) OCENIA DZIAŁALNOŚĆ W BOŚNI ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH, TAKICH JAK ONZ, UNIA EUROPEJSKA, NATO. CZY ORGANIZACJE TE UCZYNIŁY DLA PRZERWANIA WALK W BOŚNI:		
- tyle, ile w istniejących warunkach było możliwe	13%	
- znacznie mniej niż było to możliwe	39%	
- tak naprawdę nie uczyniły nic dla przerwania walk	29%	
Trudno powiedzieć	19%	

Jednocześnie tylko niewielki odsetek ankietowanych (8%) ma wątpliwości związane z podjęciem na Bałkanach przez siły zewnętrzne działań interwencyjnych i uważa, że w ogóle nie powinny się one mieszać do tego konfliktu. Zdecydowana większość badanych jest przekonana o konieczności interwencji. Przeważa jednak przeświadczenie (48%), że zaangażowane w sprawę organizacje międzynarodowe powinny ograniczać się do pokojowych mediacji.

		CBOS
CZY ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE:		
- powinny w Bośni podjąć jeszcze bardziej zdecydowane działania militarne	29%	
- powinny starać się rozwiązać ten konflikt metodami pokojowymi	48%	
- nie powinny w ogóle mieszać się w ten konflikt	8%	
Trudno powiedzieć	15%	

Niejednoznaczna jest również opinia o ewentualnym udziale polskich sił zbrojnych w bardziej zdecydowanych działaniach militarnych w Bośni.

		CBOS
GDYBY PODJĘTO DECYZJĘ O BARDZIEJ ZDECYDOWANYCH DZIAŁANIACH MILITARNYCH W BOŚNI, TO CZY POWINNI CZY TEŻ NIE POWINNI UCZESTNICZYĆ W TYM TAKŻE ŻOŁNIERZE POLSCY?		
Zdecydowanie powinni	7%	
Raczej powinni	28%	
Raczej nie powinni	31%	
Zdecydowanie nie powinni	19%	
Trudno powiedzieć	15%	

Przeciwnicy udziału naszych żołnierzy w działaniach militarnych na Bałkanach stanowią połowę badanych, natomiast liczba zwolenników wynosi niewiele ponad jedną trzecią, przy czym tylko niewielki odsetek ankietowanych opowiada się za taką ewentualnością w sposób zdecydowany. Odsetek badanych niechętnie nastawionych do zbrojnego angażowania się Polaków w cudze konflikty rośnie wraz z wiekiem i jest najwyższy wśród osób najstarszych (55 lat i więcej).

Stosunek badanych do uczestnictwa naszych żołnierzy w akcjach militarnych podejmowanych przez NATO w Bośni wydaje się interesujący, jeśli weźmiemy pod uwagę stopień aprobaty, z jaką opinia publiczna potraktowała sprawę naszego przystąpienia do Paktu. Przypomnijmy, że w maju tego roku ponad trzy czwarte respondentów opowiedziało się za wejściem Polski do NATO³. Brak konsekwencji? Pytanie o naszą gotowość do ofiar i wyrzeczeń w ramach wspólnych akcji bojowych na razie pozostaje otwarte.

★

★ ★

Po czterech latach wojny opinia publiczna w naszym kraju uważa, że konflikt zbrojny w Bośni jest na tyle ważnym problemem, że może zagrażać pokojowi w Europie. Zdania dotyczące tego, czy może on stwarzać niebezpieczeństwo dla Polski są podzielone. Nieznajomość racji obu walczących stron deklaruje większość respondentów. Nie przeszkadza to jednak wyrażaniu opinii o niewielkiej skuteczności działań rozjemczych podjętych przez organizacje międzynarodowe. Mimo krytycznych (w większości) ocen dotyczących dotychczasowej działalności tych organizacji niemal połowa badanych opowiada się za kontynuowaniem pokojowych metod rozwiązania konfliktu. Liczba zwolenników podjęcia bardziej zdecydowanych działań militarnych jest prawie dwukrotnie mniejsza. Z niejednoznaczną oceną spotkała się także sprawa udziału polskich żołnierzy w ewentualnych działaniach militarnych w Bośni - dominuje pogląd przeciwny takiemu rozwiązaniu.

³ Por. komunikat CBOS "Społeczeństwo polskie wobec NATO", sierpień '95.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. włocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płoćkie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, wojna w Bośni, ogólnie rzecz biorąc, jest uważana przez zwykłych ludzi w Polsce za sprawę:
(%)

	ważną	nieważną	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	66	22	12	1150
Płeć				
Mężczyźni	63	26	10	544
Kobiety	67	19	13	606
Wiek				
do 24 lat	63	28	9	156
25-34	65	30	5	206
35-44	71	19	10	243
45-54	67	20	13	195
55-64	67	22	12	168
65 lat i więcej	59	18	23	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	21	17	417
Miasto do 20 tys.	64	26	9	135
od 21 do 100 tys.	69	21	10	218
101-500 tys.	65	27	9	236
501 tys. i więcej mieszk.	75	19	6	144
Region				
Północny	74	19	7	147
Zachodni	59	24	17	119
Środkowo-zachodni	55	32	13	173
Środkowy	72	19	9	204
Wschodni	65	17	18	135
Południowo-wschodni	68	23	9	182
Południowo-zachodni	64	22	13	190
Wykształcenie				
Podstawowe	61	19	20	410
Zasadnicze zawodowe	68	23	9	308
Średnie	67	26	7	346
Wyższe	74	23	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	23	4	74
Prac. umysł. niż. szczebla	64	30	6	84
Pracownicy fiz.- umysł.	65	31	5	74
Robotnicy wykwalifikowani	76	15	9	144
Robotnicy niewykwalifik.	66	20	14	71
Rolnicy	72	19	9	63
Prywatni przedsiębiorcy	58	34	8	49
Bierni zawodowo				
Renciści	65	21	14	164
Emeryci	60	19	21	202
Uczniowie i studenci	58	40	2	53
Bezrobotni	64	22	14	93
Gospodynie domowe i inni	65	18	17	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	71	26	3	130
Sektor państwowy	66	22	12	161
Sektor prywatny	70	23	7	209
Spółdzielczość	60	31	9	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	66	20	14	232
125 - 199	63	21	16	177
200 - 274	65	23	12	279
275 - 324	70	21	8	164
325 i powyżej	67	23	10	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	63	23	14	420
Średnie	67	21	12	542
Dobre	68	25	7	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	78	13	9	66
Raz w tygodniu	65	23	11	638
Kilka razy w roku	67	18	15	327
W ogóle nie uczestniczy	57	35	8	120
Poglądy polityczne				
Lewica	71	22	7	169
Centrum	68	23	8	335
Prawica	68	23	9	293
Trudno powiedzieć	58	22	20	352

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, toczący się w Bośni konflikt zbrojny może stanowić zagrożenie dla Polski?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	42	13	1150
Płeć				
Mężczyźni	43	50	7	544
Kobiety	46	36	18	606
Wiek				
do 24 lat	34	58	8	156
25-34	37	50	13	206
35-44	46	44	10	243
45-54	51	40	9	195
55-64	54	34	12	168
65 lat i więcej	46	27	27	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	38	16	417
Miasto do 20 tys.	41	50	9	135
od 21 do 100 tys.	44	42	14	218
101-500 tys.	42	46	11	236
501 tys. i więcej mieszk.	48	43	9	144
Region				
Północny	42	45	13	147
Zachodni	46	39	15	119
Środkowozachodni	42	44	14	173
Środkowy	39	47	14	204
Wschodni	48	38	14	135
Południowo-wschodni	48	39	13	182
Południowo-zachodni	48	42	10	190
Wykształcenie				
Podstawowe	50	29	21	410
Zasadnicze zawodowe	40	50	10	308
Średnie	44	48	8	346
Wyższe	40	57	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	41	56	3	74
Prac.umysł.niż.szczebła	36	57	7	84
Pracownicy fiz.- umysł.	46	43	11	74
Robotnicy wykwalifikowani	45	50	5	144
Robotnicy niewykwalifik.	48	40	13	71
Rolnicy	50	43	7	63
Prywatni przedsiębiorcy	34	52	15	49
Bierni zawodowo				
Renciści	46	34	20	164
Emeryci	51	27	22	202
Uczniowie i studenci	42	54	4	53
Bezrobotni	35	53	12	93
Gospodynie domowe i inni	47	32	21	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	37	57	6	130
Sektor państwowy	48	45	7	161
Sektor prywatny	41	49	10	209
Spółdzielczość	38	53	9	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	54	34	12	232
125 - 199	38	51	10	177
200 - 274	49	36	15	279
275 - 324	44	45	11	164
325 i powyżej	41	48	11	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	38	14	420
Średnie	45	41	14	542
Dobre	36	56	8	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	56	30	15	66
Raz w tygodniu	46	40	14	638
Kilka razy w roku	42	46	12	327
W ogóle nie uczestniczy	38	52	11	120
Poglądy polityczne				
Lewica	47	45	8	169
Centrum	47	46	7	335
Prawica	47	43	10	293
Trudno powiedzieć	40	37	23	352

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, toczący się w Bośni konflikt zbrojny może stanowić zagrożenie dla pokoju w Europie? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	71	18	11	1150
Płeć				
Mężczyźni	74	21	5	544
Kobiety	69	15	16	606
Wiek				
do 24 lat	69	25	6	156
25-34	67	22	11	206
35-44	73	20	7	243
45-54	77	14	9	195
55-64	80	13	7	168
65 lat i więcej	63	12	25	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	69	16	15	417
Miasto do 20 tys.	71	21	8	135
od 21 do 100 tys.	73	19	8	218
101-500 tys.	71	21	8	236
501 tys.i więcej mieszk.	76	16	8	144
Region				
Północny	73	17	9	147
Zachodni	64	21	15	119
Środkowozachodni	64	24	11	173
Środkowy	75	14	11	204
Wschodni	71	15	15	135
Południowo-wschodni	72	18	10	182
Południowo-zachodni	77	16	7	190
Wykształcenie				
Podstawowe	69	14	18	410
Zasadnicze zawodowe	73	17	10	308
Średnie	71	24	5	346
Wyższe	78	19	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	81	17	1	74
Prac.umysł.niż.szczebła	65	26	8	84
Pracownicy fiz.- umysł.	69	24	7	74
Robotnicy wykwalifikowani	80	18	2	144
Robotnicy niewykwalifik.	70	13	16	71
Rolnicy	82	13	5	63
Prywatni przedsiębiorcy	58	29	12	49
Bierni zawodowo				
Renciści	70	15	15	164
Emeryci	70	12	18	202
Uczniowie i studenci	80	16	4	53
Bezrobotni	56	31	13	93
Gospodynie domowe i inni	73	11	17	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	80	17	3	130
Sektor państwowy	76	20	5	161
Sektor prywatny	70	20	10	209
Spółdzielczość	43	43	13	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	73	14	13	232
125 - 199	65	25	10	177
200 - 274	77	11	12	279
275 - 324	67	23	10	164
325 i powyżej	74	18	8	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	18	13	420
Średnie	71	17	11	542
Dobre	77	19	4	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	80	7	14	66
Raz w tygodniu	72	17	11	638
Kilka razy w roku	69	20	10	327
W ogóle nie uczestniczy	70	21	9	120
Poglądy polityczne				
Lewica	75	18	7	169
Centrum	74	20	5	335
Prawica	74	19	6	293
Trudno powiedzieć	64	14	21	352

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, toczący się w Bośni konflikt zbrojny może stanowić zagrożenie dla pokoju światowego? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	55	31	13	1150
Płeć				
Mężczyźni	55	38	8	544
Kobiety	56	26	19	606
Wiek				
do 24 lat	40	51	9	156
25-34	54	33	13	206
35-44	57	33	10	243
45-54	64	27	9	195
55-64	62	24	14	168
65 lat i więcej	51	22	27	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	29	17	417
Miasto do 20 tys.	57	31	11	135
od 21 do 100 tys.	60	32	8	218
101-500 tys.	57	32	11	236
501 tys. i więcej mieszk.	46	37	16	144
Region				
Północny	58	29	13	147
Zachodni	48	36	16	119
Środkowozachodni	49	40	11	173
Środkowy	52	33	15	204
Wschodni	62	22	15	135
Południowo-wschodni	56	31	13	182
Południowo-zachodni	60	28	12	190
Wykształcenie				
Podstawowe	55	24	21	410
Zasadnicze zawodowe	56	33	12	308
Średnie	55	37	8	346
Wyższe	56	39	4	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	54	40	5	74
Prac.umysł.niż.szczebła	55	34	11	84
Pracownicy fiz.-umysł.	53	36	11	74
Robotnicy wykwalifikowani	65	33	2	144
Robotnicy niewykwalifik.	59	25	16	71
Rolnicy	58	31	11	63
Prywatni przedsiębiorcy	50	39	10	49
Bierni zawodowo				
Renciści	56	26	18	164
Emeryci	56	22	21	202
Uczniowie i studenci	51	40	8	53
Bezrobotni	44	42	14	93
Gospodynie domowe i inni	48	29	23	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	62	33	6	130
Sektor państwowy	64	30	6	161
Sektor prywatny	55	34	11	209
Spółdzielczość	33	53	13	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	58	26	16	232
125 - 199	46	42	12	177
200 - 274	64	22	14	279
275 - 324	54	35	10	164
325 i powyżej	54	34	12	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	30	16	420
Średnie	55	31	14	542
Dobre	59	36	5	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	70	16	13	66
Raz w tygodniu	59	28	14	638
Kilka razy w roku	47	39	14	327
W ogóle nie uczestniczy	52	37	11	120
Poglądy polityczne				
Lewica	55	39	6	169
Centrum	64	30	6	335
Prawica	55	35	11	293
Trudno powiedzieć	47	26	27	352

Tabela 5. Od czasu wybuchu walk w Bośni telewizja często pokazuje zdjęcia przedstawiające walki i ofiary, jakie ponoszą mieszkańcy tego kraju. Czy, Pana(i) zdaniem, dla większości telewidzów te zdjęcia:
1 - są wstrząsające tak samo jak na początku wojny; 2 - ludzie patrzą na nie z coraz większą obojętnością; 3 - ludzie starają się wcale nie oglądać tych zdjęć

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	33	6	9	1149
Płeć					
Mężczyźni	43	42	6	9	544
Kobiety	59	26	5	10	605
Wiek					
do 24 lat	40	49	7	5	156
25-34	51	36	8	6	206
35-44	53	37	4	7	243
45-54	53	34	4	9	195
55-64	58	29	6	8	168
65 lat i więcej	54	16	8	22	180
Miejsce zamieszkania					
Wieś	51	27	7	15	417
Miasto do 20 tys.	49	40	8	3	135
od 21 do 100 tys.	58	31	3	8	217
101-500 tys.	49	40	5	6	236
501 tys. i więcej mieszk.	50	37	8	6	144
Region					
Północny	53	34	7	6	147
Zachodni	55	28	11	7	119
Środkowo-zachodni	45	39	8	8	173
Środkowy	50	34	4	12	204
Wschodni	55	27	6	12	134
Południowo-wschodni	52	33	3	12	182
Południowo-zachodni	53	35	4	8	190
Wykształcenie					
Podstawowe	55	20	8	17	410
Zasadnicze zawodowe	56	34	4	6	308
Średnie	47	44	4	5	346
Wyższe	38	51	8	3	85
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	50	10	4	74
Prac. umysł. niż. szczebla	52	40	4	4	84
Pracownicy fiz. - umysł.	45	43	6	5	74
Robotnicy wykwalifikowani	52	39	1	8	144
Robotnicy niewykwalifik.	64	26	7	4	71
Rolnicy	63	21	6	10	63
Prywatni przedsiębiorcy	47	46	3	5	49
Bierni zawodowo					
Renciści	53	26	8	13	164
Emeryci	55	22	4	19	201
Uczniowie i studenci	34	56	5	5	53
Bezrobotni	59	27	7	7	93
Gospodynie domowe i inni	46	35	11	8	78
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	45	40	9	5	130
Sektor państwowy	53	42	2	3	161
Sektor prywatny	50	39	5	7	209
Spółdzielczość	46	45	2	6	18
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	48	32	7	12	232
125 - 199	56	30	6	8	177
200 - 274	57	29	7	8	279
275 - 324	51	34	3	11	164
325 i powyżej	46	40	5	8	221
Ocena własnych war. mater.					
Złe	50	31	8	11	419
Średnie	53	33	5	10	542
Dobre	52	40	4	4	187
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	65	23	4	7	66
Raz w tygodniu	55	33	4	9	638
Kilka razy w roku	48	32	8	12	326
W ogóle nie uczestniczy	38	45	8	8	120
Poglądy polityczne					
Lewica	50	41	5	4	169
Centrum	53	36	7	5	335
Prawica	56	33	4	8	293
Trudno powiedzieć	48	27	7	18	352

Tabela 6. Czy jasne są dla Pana(i) intencje stron konfliktu w Bośni, o co w tym konflikcie chodzi?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	65	6	1150
Płeć				
Mężczyźni	37	58	5	544
Kobiety	22	70	8	606
Wiek				
do 24 lat	34	62	5	156
25-34	25	70	5	206
35-44	36	59	5	243
45-54	28	70	3	195
55-64	23	68	9	168
65 lat i więcej	28	59	13	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	23	68	9	417
Miasto do 20 tys.	29	66	5	135
od 21 do 100 tys.	31	65	4	218
101-500 tys.	37	57	6	236
501 tys.i więcej mieszk.	32	65	3	144
Region				
Północny	32	65	3	147
Zachodni	30	62	7	119
Środkowozachodni	30	63	7	173
Środkowy	34	62	4	204
Wschodni	22	67	12	135
Południowo-wschodni	20	74	6	182
Południowo-zachodni	34	58	7	190
Wykształcenie				
Podstawowe	19	71	10	410
Zasadnicze zawodowe	32	64	4	308
Średnie	34	61	5	346
Wyższe	53	46	1	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	52	45	3	74
Prac.umysł.niż.szczebła	38	58	5	84
Pracownicy fiz.- umysł.	24	68	8	74
Robotnicy wykwalifikowani	33	65	2	144
Robotnicy niewykwalifik.	33	64	3	71
Rolnicy	22	76	2	63
Prywatni przedsiębiorcy	21	73	6	49
Bierni zawodowo				
Renciści	24	66	10	164
Emeryci	29	60	11	202
Uczniowie i studenci	38	60	2	53
Bezrobotni	23	73	4	93
Gospodynie domowe i inni	19	72	9	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	39	58	3	130
Sektor państwowy	37	60	4	161
Sektor prywatny	27	68	5	209
Spółdzielczość	38	58	4	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	20	75	5	232
125 - 199	31	61	7	177
200 - 274	28	64	8	279
275 - 324	30	64	6	164
325 i powyżej	41	54	5	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	23	71	6	420
Średnie	31	62	7	542
Dobre	38	58	4	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	70	7	66
Raz w tygodniu	27	66	7	638
Kilka razy w roku	33	62	5	327
W ogóle nie uczestniczy	36	60	4	120
Poglądy polityczne				
Lewica	35	60	5	169
Centrum	38	59	3	335
Prawica	32	64	4	293
Trudno powiedzieć	16	73	11	352

Tabela 7. Jak Pan(i) ocenia działalność w Bośni organizacji międzynarodowych, takich jak ONZ, Unia Europejska, NATO. Czy organizacje te uczyniły dla przerwania walk w Bośni: 1 - tyle, ile w istniejących warunkach było możliwe; 2 - znacznie mniej niż było to możliwe; 3 - tak naprawdę nie uczyniły nic dla przerwania walk

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	39	29	19	1150
Płeć					
Mężczyźni	12	40	35	13	544
Kobiety	14	37	24	25	606
Wiek					
do 24 lat	17	40	25	19	156
25-34	15	43	29	12	206
35-44	14	45	28	13	243
45-54	12	41	33	13	195
55-64	10	37	32	22	168
65 lat i więcej	8	23	29	40	181
Miejsce zamieszkania					
Wieś	11	33	28	28	417
Miasto do 20 tys.	16	32	37	15	135
od 21 do 100 tys.	13	41	28	17	218
101-500 tys.	14	46	28	12	236
501 tys. i więcej mieszk.	14	46	29	12	144
Region					
Północny	11	45	33	10	147
Zachodni	13	39	29	20	119
Środkowozachodni	14	40	28	19	173
Środkowy	13	38	28	22	204
Wschodni	15	29	24	32	135
Południowo-wschodni	9	38	35	17	182
Południowo-zachodni	15	41	27	17	190
Wykształcenie					
Podstawowe	9	28	28	35	410
Zasadnicze zawodowe	16	38	32	14	308
Średnie	14	49	28	10	346
Wyższe	15	50	31	4	85
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	12	54	30	3	74
Prac.umysł.niż.szczebla	15	43	30	11	84
Pracownicy fiz.-umysł.	10	46	31	13	74
Robotnicy wykwalifikowani	15	46	34	5	144
Robotnicy niewykwalifik.	17	35	18	30	71
Rolnicy	13	41	28	18	63
Prywatni przedsiębiorcy	8	38	41	13	49
Bierni zawodowo					
Renciści	9	34	29	27	164
Emeryci	11	28	28	33	202
Uczniowie i studenci	24	51	21	4	53
Bezrobotni	12	35	30	23	93
Gospodynie domowe i inni	13	34	29	24	78
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	19	35	36	10	130
Sektor państwowy	12	48	30	10	161
Sektor prywatny	11	46	30	14	209
Spółdzielczość	12	50	25	13	18
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	13	33	30	25	232
125 - 199	14	41	26	18	177
200 - 274	15	35	29	20	279
275 - 324	15	36	27	22	164
325 i powyżej	8	46	37	9	221
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	38	27	24	420
Średnie	13	39	30	18	542
Dobre	14	41	33	12	187
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	16	31	31	22	66
Raz w tygodniu	12	38	29	21	638
Kilka razy w roku	15	38	28	19	327
W ogóle nie uczestniczy	9	48	33	10	120
Poglądy polityczne					
Lewica	16	42	35	7	169
Centrum	15	44	31	11	335
Prawica	13	44	32	10	293
Trudno powiedzieć	9	28	23	41	352

Tabela 8. Czy organizacje międzynarodowe: 1 - powinny w Bośni podjąć jeszcze bardziej zdecydowane działania militarne; 2 - powinny starać się rozwiązać ten konflikt metodami pokojowymi; 3 - nie powinny w ogóle mieszać się w ten konflikt

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	48	8	15	1149
Płeć					
Mężczyźni	39	41	9	10	544
Kobiety	19	55	6	20	605
Wiek					
do 24 lat	32	49	6	14	156
25-34	37	40	10	13	206
35-44	28	53	8	11	243
45-54	30	54	6	10	195
55-64	25	53	11	12	168
65 lat i więcej	21	41	6	32	180
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	42	10	22	417
Miasto do 20 tys.	26	59	9	6	135
od 21 do 100 tys.	27	52	6	15	217
101-500 tys.	29	50	8	13	236
501 tys. i więcej mieszk.	38	49	4	10	144
Region					
Północny	32	54	5	9	147
Zachodni	29	50	10	11	119
Środkowo-zachodni	21	62	7	10	173
Środkowy	38	36	5	22	204
Wschodni	20	47	12	21	134
Południowo-wschodni	37	40	5	18	182
Południowo-zachodni	21	53	13	13	190
Wykształcenie					
Podstawowe	22	44	9	26	410
Zasadnicze zawodowe	35	47	9	9	308
Średnie	31	53	7	9	346
Wyższe	31	56	5	8	85
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	36	51	6	7	74
Prac. umysł. niż. szczebla	29	55	7	8	84
Pracownicy fiz. - umysł.	24	52	4	19	74
Robotnicy wykwalifikowani	47	44	4	5	144
Robotnicy niewykwalifik.	25	51	12	12	71
Rolnicy	39	43	6	12	63
Prywatni przedsiębiorcy	43	37	9	11	49
Bierni zawodowo					
Renciści	16	52	8	24	164
Emeryci	22	48	8	22	201
Uczniowie i studenci	32	54	8	6	53
Bezrobotni	24	45	12	18	93
Gospodynie domowe i inni	24	46	11	19	78
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	32	52	8	8	130
Sektor państwowy	34	49	7	10	161
Sektor prywatny	41	43	5	11	209
Spółdzielczość	24	67	5	4	18
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	28	45	12	14	232
125 - 199	23	54	10	12	177
200 - 274	28	48	6	18	279
275 - 324	25	52	4	18	164
325 i powyżej	38	45	8	9	221
Ocena własnych war. mater.					
Złe	26	45	10	19	419
Średnie	28	52	7	14	542
Dobre	38	46	5	11	187
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	30	49	7	14	66
Raz w tygodniu	25	50	8	17	638
Kilka razy w roku	31	49	7	13	326
W ogóle nie uczestniczy	41	38	10	10	120
Poglądy polityczne					
Lewica	28	59	9	4	169
Centrum	32	51	8	9	335
Prawica	41	46	8	5	293
Trudno powiedzieć	16	43	7	35	352

Tabela 9. Gdyby podjęto decyzję o bardziej zdecydowanych działaniach militarnych w Bośni, to czy powinni czy też nie powinni uczestniczyć w tym także żołnierze polscy?

(%)

	Powinni	Nie powinni	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	50	15	1149
Płeć				
Meżczyźni	41	48	11	544
Kobiety	30	52	19	605
Wiek				
do 24 lat	44	41	15	156
25-34	41	47	12	206
35-44	39	48	13	243
45-54	32	53	14	195
55-64	29	58	13	168
65 lat i więcej	24	52	25	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	31	48	21	417
Miasto do 20 tys.	25	66	9	135
od 21 do 100 tys.	34	53	13	217
101-500 tys.	42	47	11	236
501 tys. i więcej mieszk.	47	40	14	144
Region				
Północny	40	51	9	147
Zachodni	27	54	19	119
Środkowo-zachodni	28	60	12	173
Środkowy	40	40	20	204
Wschodni	34	51	15	134
Południowo-wschodni	35	49	16	182
Południowo-zachodni	39	47	14	190
Wykształcenie				
Podstawowe	25	54	21	410
Zasadnicze zawodowe	41	47	12	308
Średnie	42	46	12	346
Wyższe	36	51	12	85
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	37	50	13	74
Prac. umysł. niż. szczebla	48	42	10	84
Pracownicy fiz.- umysł.	35	52	13	74
Robotnicy wykwalifikowani	55	34	10	144
Robotnicy niewykwalifik.	27	58	15	71
Rolnicy	38	45	16	63
Prywatni przedsiębiorcy	40	51	9	49
Bierni zawodowo				
Rencisci	20	59	21	164
Emeryci	25	54	20	201
Uczniowie i studenci	49	39	12	53
Bezrobotni	36	53	10	93
Gospodynie domowe i inni	30	51	19	78
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	41	49	10	130
Sektor państwowy	42	43	15	161
Sektor prywatny	44	45	11	209
Spółdzielczość	30	62	8	18
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	32	52	16	232
125 - 199	32	52	16	177
200 - 274	34	54	12	279
275 - 324	35	46	19	164
325 i powyżej	42	46	13	221
Ocena własnych war. mater.				
Złe	32	53	15	419
Średnie	34	49	16	542
Dobre	43	43	13	187
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	51	15	66
Raz w tygodniu	34	51	16	638
Kilka razy w roku	37	47	16	326
W ogóle nie uczestniczy	39	51	10	120
Poglądy polityczne				
Lewica	37	54	9	169
Centrum	40	51	9	335
Prawica	43	46	10	293
Trudno powiedzieć	23	50	28	352